

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2485
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddatek „Jutra“ v Ljubljani / Pošta število rač. št. 11.409

„JUTRA“

Zasedanje balkanske konference

DELO ZA POMIRJENJE IN ZBLIŽANJE BALKANSKIH DRŽAV.

Te dni zboruje v grškem Solunu balkanska konferenca, ki se sestaja zadnje čase vsako leto, da razpravlja o vseh političnih, gospodarskih, kulturnih in drugih vprašanjih, tičočih se Balkana, njegovih narodov in držav. Na konferenci so zastopane Jugoslavija, Grčija, Bolgarija, Turčija in Romunija. Te konference sicer niso uradnega značaja, na njih namreč niso zastopane vlade balkanskih držav, ampak se jih šteje za politični, gospodarski, kulturni delavci, znanstveniki in strokovnjaki. Področje razprav je zelo obsežno in se konference dele na več odsekov, ki ima vsak svoj določen delokrog, končni zaključki se pa sprejemajo v obliki resolucij na plenarnih sešajih delegatov. Tako je urejeno delo tudi na sedanjih konferenci v Solunu.

Balkanska konferenca se doslej še nikoli ni sestala v tako ugodni atmosferi, kakor letos. Tudi oni, ki presoja jo razna prizadevanja zadnjega časa skeptično, morajo priznati, da se na Balkanu dani, da se vedno bolj elementarno pojavlja vsestransko volja za odstranitev vsega, kar razdvaja in za dokončni sporazum in prijateljsko sodelovanje. Balkan gotovo ni bil sam kriv, če se je njegovo ime cela stoletja izgovarjalo z omalovaževanjem in celo zaničevanjem in je »balkanstvo« pomenilo v Evropi skoraj psovko. Njegovo konsolidacijo in s tem njegov razvoj je onemogočilo turško carstvo, ki si je izbralo ta polotok za neprestane krvave boje pohode v osrčje Evrope. Pozneje, ko se je moč otomanskega imperija rušila in zrušila, so pa velesile poskrbele s svojimi egoističnimi interesi za to, da Balkan ni imel mirnih dni in prijateljskega sodelovanja svojih narodov. In tudi še danes so na delu zunanje, izvenbalkanske sile, ki bi rade še nadalje hujšale. Glavna med njimi je Italija, ki drži v svojih krepkih Albanijo, bi pa rada pregovorila tudi Bolgarijo, da se ne bi sporazumela in zblížala s svojimi sosedi. Prav tedaj, ko je bilo prizadevanje Beograda, Bukarešte, Aten in Ankare skupaj s Sofijo največje, je poslal Rim v Bolgarijo in Turčijo madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa in zunanje ministra Kanyo, da bi minirala delo balkanskega sporazuma.

Zdi se pa, da je upliv Rima na Balkan in tudi na Sofijo vedno manjši. Trezna in uvidevnost zmaguje nad divjimi strastmi. Ozračje je torej za zblíževalno delo solunske balkanske konference ugod-

nejše kakor kdorkoli doslej. Zanimivo je zato, da je njen politični odbor soglasno in z velikim navdušenjem pozdravil dela zadnjih mesecev, zlasti pa potovanje našega kralja po Romuniji, Bolgariji, Turčiji in Grčiji, sestanek bolgarskega in romunskega kralja, potovanja Titulesca v Beograd, Sofijo, Ankaro in Atene ter potovanje Mušanova na sestanek na Donavi. Obenem je pa sprejel tudi resolucijo, v kateri zahteva, da se to zblíževalno delo odgovornih politikov neustavoma nadaljuje in naj se v ta namen skliče čimprej konferenca zunanjih ministrov vse balkanskih držav. Verjetno je, da bodo vlade sprejele to iniciativo in se bo tak sestanek tudi vršil. Konferenca je pa doslej ventilirala tudi celo vrsto drugih vprašanj, zlasti gospodarskega in kulturnega značaja. Pred vsem zahteva večje gospodarsko sodelovanje, morda v obliki carinske unije, in izmenjavo kulturnih dobrin. Nadaljnje zahteve so skupna skrb za narodno zdravstvo, za osebni in tovarni promet, pošto in brzojav itd.

Skupnemu prizadevanju vladarjev, zunanjih ministrov, vlad, balkanski konferenci in vsem posameznikom, ki so zlasti zadnje čase tako pridno in neumorno na delu, se bo, upajmo vsaj, naposled vedno bolj poredilo doseči zaželeni cilj. Dosedanji sestanki se bodo, kakor napovedujejo, nadaljevali, in prav te dni smo brali v evropskem tisku še novo vest, o kateri sicer še ne vemo, če je resnična ali ne, bi pa utegnili, če bi se uresničila, zopet nekoliko dopomoči do boljšega razvoja. Ta vest je zatrdila, da se namerava romunski kralj Karol poročiti z bolgarsko princeso Evdoksijo, sestro bolgarskega kralja Borisa. Kralj Karol je pravnoveljavno ločen od prejšnje žene, zato ne bi bilo za to novo zvezo nobenega zadržka. Rodbinske vezi so bile vedno važne, včasih sicer mnogo bolj, kakor so danes, so pa vedno še vedno dovolj pomembne. Na ta način bi se zvezali romunska in bolgarska dinastija, torej dinastiji tistih dveh balkanskih držav, ki sta doslej hodili v zunanji politiki različna, čisto do dela nasprotna, kar bi nedvomno imovalo tudi na odnose med Bolgarijo in Jugoslavijo.

Tako vidimo, da se stekajo polagoma vsa prizadevanja za organizacijo Balkana na bazi prijateljstva in mirnega sodelovanja, v eno samo veliko akcijo, ki postaja od dne do dne vidnejša in nepopustljivejša. Če uspe, potem bomo naposled le dobili tisti Balkan, ki si ga tako iskreno želimo.

Otvoritev narodne skupščine in senata

JESENSKO ZASEDANJE OBEH ZBORNIC JE BILO OTVORJENO DANES S PREČITANJEM UKAZA NJ. VEL. KRALJA ALEKSANDRA.

BEograd, 9. novembra. Ob navzočnosti celokupne vlade je danes dopoldne v malem presledku otvoril sam ministrski predsednik dr. Milan Srškić jesensko zasedanje senata in narodne skupščine. V obeh zbornicah je prečital ob tej priliki kraljev ukaz o otvoritvi. Po tem prečitavanju sta bili ob velikih ovacijah nj. vel. kralju Aleksandru seji senata in skupščine za danes zaključeni. V narodni skupščini se je spomnil njen predsednik dr. Kosta Kumanudi v toplih besedah umrlega francoskega državnika Poincaréja. Skupščina se bo sestala k rednemu delu v petek, senat pa v soboto ob 17. uri. V obeh zbornicah se bodo izvolili najprej odbori odsekov. Na program zasedanja so osnutki nekaterih zakonov, ki bodo tudi novosti.

sprejetim zakonom, razne gospodarske reforme in druge nujne zadeve, ki jih pripravlja vlada za predložitev v razpravo.

ITALIJAN NEWYORSKI ŽUPAN.

NEWYORK 9. novembra. Pri občinskih volitvah v terek je zmagal republikanec Fierello La Guardia, ki je dobil 543.218 glasov. Rooseveltovi demokrati so propadli. Največ so La Guardia pomagali newyorški Italijani, katerih je v največjem mestu sveta skoraj pol milijon.

Med trajnim mirom in novo vojno

ČE SE POLOŽAJ V MEDNARODNI POLITIKI NE IZPREMENI, JE NOVA VOJNA NEIZOGIBNA. AKCIJA ANGLIJE. IZJAVA FRANCOSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA PAUL-BONCOURJA.

PARIZ, 9. novembra. Predvčerajšnji eksprese angleškega zunanjega ministra sira Johna Simona je pariški tisk sprejel zelo hladno in celo naglašal, da je sir John Simon delal v korist Nemčije in branil njeno sedanjo politiko. Tudi ni imel besede, da bi bil obsodil Nemčijo iz Društva narodov in odstop od konference za razorožitev. Kar se pa tiče direktnega sporazuma med Nemčijo in Francijo, za katerega je ponovno govoril sam Hitler, vnanj pariški krogi malo verujejo. Francoski tisk vidi nevarnost v direktnih pogajanjih in poudarja, da bi bila v tem primeru Francija prepuščena svoji usodi brez pomoči Amerike, Anglije in svojih manjših zaveznikov. Le morebitne koncesije s strani Francije bi utegnile pripraviti Nemčijo do povratka v Ženevo. V političnih krogih pa je med tem vzbudila mnogo večjo senzacijo vest, da bo prispel te dni semkaj sir Simon in obiskal predsednika Sarrautja. Pri tej priliki bi sir Simon obiskal tudi ministra za zunanje zadeve Paula-Boncourja. Anglija odločno brani vprašanje splošne razorožitve zaradi nevarnosti mednarodnega položaja v

Evropi, in je na stališču, da se ta sporazum mora doseči, ker bi v nasprotnem primeru, če bi se politični dogodki še nadalje tako razvijali kot sedaj, prav gotovo izbruhnila vojna. Značilno je to, da se je odločil sir Simon obiskati Pariz in francoske ministre prav v času, ko si prizadeva tudi Rim pregovoriti Nemčijo. Posredovalna akcija Anglije in Italije je v polnem teku in od nje je odvisen skorajšnji mir ali pa bližnja vojna.

PARIZ, 9. novembra. Po včerajšnji seji odseka za zunanjo politiko zbornice je izjavil zunanji minister Paul-Boncour novinarjem na razna vprašanja, da se bodo v primeru, če se Nemčija ne ukloni, v celoti uporabila določila locarnskega pakta, zlasti pa člena 16., ki govori o gospodarskih sankcijah. Na vprašanje, če bi se mogle uporabiti tudi vojaške sankcije, je dejal: »Najprej moramo pridobiti zadostni čas, da zvedemo ostalo postopanje. Če pa tudi to ne bi učinkovalo, potem bomo prisiljeni uporabiti tudi skrajna sredstva, ker mir Evrope je več kot vse drugo.«

Nacionalisti umorili afganskega kralja

OGROMNO RAZBURJENJE V ANGLIJI. — MOŽNOST KRVAVIH KONFLIKTOV V OSREDNJI AZIJI IN INDIJI.

LONDON, 9. novembra. Tukajšnje afganistansko poslanstvo je sprejelo sinoči brzojavno obvestilo, da je bil v prestolnici Kabulu umorjen afganski kralj Nadir Kan. Popoldne je bil za novega kralja oklican njegov sin. Vest o nenadni smrti Nadirja Kana, eksponenta angleške politike v Aziji, je uplivala tu porazno. Razburjenje je ogromno. Indijski oddelek Foreign Officea je delal vso noč in je pošiljal nujne instrukcije angleškemu poslanstvu v Kabulu in vladi v Indiji. V političnih krogih menijo, da se politične posledice tega umora sploh še ne dajo dozreti, računati pa je vsekar treba z velikimi političnimi spremembami v Aziji, zlasti zato, ker bi

se mogel mobilizirati ves muslimanski svet proti Angliji. Vlada je tudi odredila odposiljatev indijskih čet proti Pešavarju in Kandaharju. Nadir Kan je prišel, kakor znano, na afganski prestol s silo v oktobru l. 1929., ko je odstranil Angliji sovražnega samozvanca Habibulaha in pobesil ter postal njegov pomočnik. Anglija ga je podpirala finančno in vojaško. Dobil je od nje 750.000 funtov šterlingov posojila, 10.000 pušk in mnogo streljiva. Umor Nadirja Kana je nasčevanje afganskih nacionalistov, ki so nedavno umorili v Berlinu tudi njegovega brata, tamkajšnjega afganskega poslanika.

Zastopniki slovenskih denarnih zavodov v Beogradu

BEograd, 9. novembra. Danes je dospela semkaj deputacija zastopnikov denarnih zavodov v Sloveniji, da doseže pri merodajnih čimteljih ureditev denarnega prometa v Sloveniji. Deputacija je prinesla s seboj konkretne predloge. Zvečer bo seja, na kateri bodo razni ministri, senatorji in poslanci razpravljali s člani deputacije o vseh nujnih vprašanjih.

Kriza v Bukarešti

BUKAREŠTA, 9. novembra. V političnih krogih se trdi, da je vladna kriza stopila v akutno fazo. Demisija vlade se pričakuje za danes. Sedanji vladi bo najbrže sledila liberalna pod vodstvom Ducele.

ITALIJANI GRADE UTRDBE.

TRST, 9. novembra. Italijani grade z mrzlično naglico nadaljnje utrdb na jugoslovanski meji. Čez Ajdovščino, Col in Idrijo so napeljali daljnovod 25 tisoč voltov, ki bo oskrboval nove utrdbе z električnim tokom. Ogromne podzemne trdnjave grade sedaj pri Godoviču in v bližini Kastva.

GÖRING V BERLINU.

BERLIN, 9. novembra. Pruski ministrski predsednik Göring se je z letalom vrnil iz Rima, kjer je konferiral z Mussolinijem in podtajnikom Su-vichem.

HITLERJEVCI NE ODNEHAJO.

GRADEC, 9. novembra. V neki privatni hiši v Köflachu, kjer je bilo nastanjeno orožništvo, je preteklo noč eksplodirala bomba, ki je razbila vrata in okna.

SREČEN BRIVEC.

PARIZ, 9. novembra. Glavni dobitnik francoske državne loterie 5 milijonov frankov je zadel neki brivec in Tarascona. Istočasno je Francija dobila še 15 drugih novih milijonarjev.

Bilo kuda Ki-Ki svuda!

Dnevne vesti

Slepar velikega stila

Visok diplomat v zaporih tukajšnjega sodišča.

Že delj časa se je klatil po naši državi češkoslovaški državljani Jaromir R. in se izdajal za delegata ter opravljal proti visokim nagradam razne intervencije v Beogradu. Potoval je iz kraja v kraj in izvajal od ljudi denar. Tako je prispel koncem oktobra tudi v Maribor in najel sobo pri »Zamorcu«. Prijavil se je kot delegat s svojim pravim imenom. Ko je dobila naša policija v roke njegovo prijavo, se ji je zdel sumljiv in ga je na podlagi splošnega suma aretirala.

Pri zasliševanju na policiji je izpovedal svojo zlasti za varnostne oblasti zanimivo življenjsko zgodbo. Leta 1931. se je seznanil v Ljubljani z nekim italijanskim državljanom, ki mu je ponudil zastopstvo angleške tvrdke »Buidling et Modern Homes ind Exe, London« za vse države male antante. Obdržal pa je zastopstvo samo za našo državo. Kot potnik in zastopnik omenjene tvrdke je izvrševal tudi razne intervencije pri oblasteh v Bogradu, kjer si je znal s svojim nastopom pridobiti precejšnje zaupanje.

Prvič je bil v Mariboru lani v novembru in je takrat izvalil od lesnega trgovca Fridolina Bišofa 500 Din, pod pretvezo, da mu bo izposloval, da bodo lestve, ki jih je Bišof sam izumil, razstavljene na neki razstavi v Londonu. Po svojem odhodu iz Maribora je takrat brzojavil omenjenemu trgovcu, da je z intervencijo uspel, naj mu zato nujno pošlje nadaljnjih 2000 Din, česar pa Bišof ni storil. Drugi dan je dobil Bišof obvestilo od mariborske carinarnice, da izvoz njegovih lestev ni dovoljen. Posredoval pa je tudi za znižanje davkov. Tako je pod to pretvezo izvalil od posestnika Pukla v Žrečah pri Konjicah 7000 Din. Nasedel pa mu je tudi upravitelj nekega večjega posestva v Guštanju, ki mu je izročil baje okrog 25.000 Din. Baval se je tudi z izposlovanjem obrtniških koncesij in je tako nasumak nekega mariborskega trgovca za 10.000 Din, nekega mariborskega zobotehnika pa tudi za 10.000 Din. Ker se je baje spoznal tudi na carinske zadeve, se je kot carinski strokovnjak predstavil nekemu uglednemu mariborskemu tovarnarju, ki mu je obljubil, da mu bo izposloval vrnitev carinskih razlik in tako izvalil od njega 350 Din.

Na vesti pa ima prav gotovo še nešteto drugih grehov, ki se bodo odkrili, ko bo javnost zvedela, da sedi v zaporih mariborskega sodišča.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priredi za trgovce in njih nastavitelce oz. nastavitelke praktični tečaj za moderno aranžiranje izložb.

Metodično vodstvo tečaja je poverjeno g. prof. R. Rakuši, ki ga je STD poslalo lansko leto nalašč zato v tujino, da si pridobi potrebnih izkušenj. Poleg uvodnega govora bo imenovani še demonstriral: **tehniko kreppapirja**; uporabo raznih vrst **dekorativnih in plakativnih pisav**; reklamni pomen besede v izložbi (slogan).

G. Stanko Weixl, absolvent umetnostne akademije za grafiko v Leipzigu, bo seznanil tečajnike s pravilno uporabo pomožnega materiala (kaširanje, lepenje in klejenje, razni papirji, barve, laki itd.), uvedel jih bo v spoznanje harmonije barv in jim končno pokazal učinkovito uporabo **škropilne tehnike** s posebnim ozirom na izdelovanje modernih opozoril.

Poklicni aranžer, g. Senekovič, bo svoje teoretično in praktično znanje, ki si ga je pridobil na številnih inozemskih tečajih in spopolnil v poklicnem delu, skušal na najbolj učinkovit način posredovati udeležencem tečaja. Učil bo izdelovanje podestov in drugih pripomočkov iz desk in starih zabojev, navajal k učinkovitemu, a vendar cenenu dekoriranju ozadja, demonstriral pravilno ravnanje z blagom v dekorativne svrhe in **tehniko spete obleke**. Največ časa pa bo posvečen praktičnemu aranžiranju v nalašč za to pripravljениh kojah. Upoštevale se bodo vse stroke in pouk bo urejen metodično tako, da bodo udeleženci tečaja ne samo spoznali, temveč tudi iz-

vajali aranžiranje v modernem smislu.

Tečaj se prične v torek 14. nov. ob 20. uri v prostorih Trgovskega združenja v Jurčičevi ulici. Predavanja se bodo vršila vsak torek in petek od 20.—23. ure in bodo trajala do 22. dec., torej skupno 36 ur.

Honorar za vsakega priglasenca znaša 150 Din, in se mora plačati pri vpisu. Zadnji termin za vpis je ponedeljek 11. nov., opoldan. Prijave sprejema tajnik STD, g. Ambrožič v gremijalnih prostorih.

Ves material, ki se bo potreboval med tečajem, da na razpolago društvo. Vendar naj prinese vsak priglasenec s seboj majhno kladvice, ravnilo, svinčnik in beležnico. Ker je število udeležencev omejeno, zato ne odlašajte s prijavo! Čim več kdo zna, tem več velja!

Poroke. Te dni so se v Mariboru poročili: Ivan Bazej, kinooperater in Marija Vehovarjeva, šivilja; Franc Nerat, zidarski delavec in Justina Flajsingerjeva, delavka; Albin Stefančič, kurjač in Marija Bračkova, kuharica; Štefan Erker, posestniški sin in Roza Sagadinova, posestnikova hčerka; Jožef Puh, ključavničar drž. železnice in Ana Sihlova, šivilja; Alojzij Klampfe, strojni ključavničar in Antonija Kranjčeva, delavka; Edmund Kokol, kinooperater in Terezija Feršova, tkalka ter Viktor Toman, krojaški pomočnik in Ivana Čučkova, tovarniška delavka. Bilo srečno!

Iz profesorske službe. Ostavko na državno službo je podal g. prof. dr. Rudolf Rutar, ki je bil nameščen na mariborski državni trgovski akademiji. G. prof. dr. Rutar je bil izborna profesorska moč in ga bo profesorski zbor težko pogrešal. Znan je bil kot strokovnjak v gospodarski politiki in je kot tak tudi večkrat predaval mariborskim gospodarskim krogom.

Dva grobova. Danes zjutraj ob pol 6. uri je preminila v starosti 51 let na Jugoslovanskem trgu žena pokojnega poštnega zvanika ga. Eva Brečkova. Pogreb bo po pravoslavnem obredu v soboto ob 16. uri na pobožnem pokopališču. V splošni bolnišnici pa je umrl po kratki bolezni v starosti 53 let g. Franc Pazdič, okrajni podglavar v Mariboru. Njegovo truplo so položili na mrtvaški oder v mrtvašnici v splošni bolnišnici, kjer bo jutri dopoldne ob 10. uri blagoslovljeno, nato pa prepeljano v njegov rojstni kraj v Kranj, kjer ga bodo isti dan ob 16. uri položili k večnemu počitku. Bodi obema pokojnikoma ohranjen lep spomin, žalujočim preostalom pa naše globoko sožalje!

Rapallo! Društvi »Nanos« in »Jadranski« priredita v nedeljo 12. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma ob 10. uri dopoldne spominsko svečanost o Rapallu. Predaval bo glavnik urednik g. R. Rehar o rapalski pogodbi. Omenjeni društvi pa nastopita z nekaterimi pevskimi točkami. Vabimo ves narodno-zavedni Maribor, da se udeleži te spominske svečanosti.

Ponovne občinske volitve v Limbušu. V občini Limbuš bodo ponovne volitve občinskega odbora v nedeljo 10. decembra. Volilo se bo po predpisih § 25. do 50. zakona o občinskih volitvah in po uredbi o sestavi kandidatnih list, o sestavi in o poslovanju volilnih odborov ter o glasovalnem postopku pri volitvah občinskih odborov v dravski banovini.

Vodniški tečaj Slovenskega planinskega društva. Osrednji odbor SPD obvešča, da je vodniški tečaj iz tehničnih razlogov preložen na 20. november. Natančnejši spored bo objavljen prihodnji teden v listih.

Združenje trgovcev za okraj Maribor. levi in desni breg v Mariboru, opozarja svoje člane na sklep občnega zbora z dne 26. marca 1933, da se koledarji, kakor tudi drugi predmeti ob Novem letu 1934 ne smejo deliti. Za prestopke tega sklepa je določena kazen 1000 Din. — Uprava.

Vsem narodnim društvom v Mariboru in okolici! Podpisana Zveza kulturnih društev poziva vsa včlanjena društva iz Maribora in okolice, da se s svojim članstvom udeležijo koncerta Pevskega društva »Vardar« iz Skoplja, ki bo v soboto 11. t. m. ob 20. uri v veliki uniojski dvorani. »Vardar«, najstarejše srbsko društvo južno od Sarajeva,

ustanovljeno še v času robitva pod Turki l. 1907, prireja pod visokim pokroviteljstvom Nj. kr. Visočanstva prestolonaslednika Petra ob priliki svoje 25letnice turnejo po domovini in prispe tem povodom v soboto 11. t. m. ob 11.13 uri v Maribor. Nj. Vel. kralj Aleksander I. sam je društvu za njegovo požrtvovalno, truda in uspeha polno delo poklonil ob jubileju zastavo, pod katero prihajajo naši bratje s skrajnega juga, ko proslavlja letos Skoplje 20letnico svojega osvobojenja, ponosni k nam na sever z željo, da nas spoznajo in da s svojo turnejo poglobijo smisel in pomen ideje jugoslovanskega edinstva. Zato mora biti koncert naših bratov iz Skoplja velika narodna manifestacija jugoslovanskega bratstva in manifestacija jugoslovanske umetnosti. Društva prosimo, da se udeležijo sprejema po zastopnikih, koncerta pa korporativno. Zveza kulturnih društev v Mariboru.

Gospodarska konferenca v Mariboru. V torek 7. t. m. se je v okviru Gospodarskega predstavništva mariborskega vršila v prostorih Okrožnega odbora važna konferenca vodilnih zastopnikov industrije, obrta in trgovine. Na konferenci je uvodoma podal politično poročilo narodni poslanec g. Krejči, ki je konferenco vodil kot predsednik Gospodarskega predstavništva. Posebno važnost je dala konferenci prisotnost mestnega župana g. dr. Lipolda, ki je poročal o najvažnejših komunalnih zadevah, katere trenutno najbolj zanimajo gospodarske kroge. Obravnavale so se na konferenci med drugim sledeče zadeve: Volilni red Zbornice za TOI, volitve delegatov v Pokojninski zavod zasebnih nameščenec, vprašanje obrtne šole v Mariboru, Vajenski dom mariborski, uvrstitev Maribora v I. draginjski razred, regulacija cen električnemu toku, zboljšanje zveze mesta s Pohorjem, vsebina zakona o mestih. Taka posvetovanja gospodarskih krogov s šefom politične uprave upravičujejo nado na ugodnejše uspehe akcij Gospodarskega predstavništva, bodo pa brez dvoma tudi olajšala delo občinski upravi.

Vozne olajšave. Jadranska obala, zdravilna kopališča, višinska letovišča in obsejerska mesta po 10 dnevnem bivanju 75% popusta pri povratku na železnici. Za g r e b, proslava 450-letnice rojstva Lutra, 10. novembra, polovična vožnja od 8.—14. XI. N i š, skupščina skautskih društev, 11. in 12. novembra, polovična vožnja za skavte. P a n č e v o, proslava 450-letnice rojstva Lutra, 12. novembra, polovična vožnja. V i s, blagoslovitev cerkve, 12. novembra, polovična vožnja od 7.—17. XI. S e n t a, razvite četniške zastave, 19. novembra, polovična vožnja. J a g o d i n a, razvite četniške zastave, 1. decembra, polovična vožnja. D u n a j, po petdnevem bivanju (vštevši dan prihoda in odhoda (40%) popusta pri povratku na brzovlakih, vizum prost na podlagi zimskosezonske karte a Din 70.—. I n o m o s t, mednarodni zimsko-sportni teden, od 20. do 28. januarja 1934, veliki popusti. Š v e c a, zimska sezona, v času od 15. XII. 1933 do 15. III. 1934 po 7 dnevnem bivanju 30% popusta na železnici in avtobusih. Vse nadaljnje informacije se dobe pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, telefon 2122.

Otroci med seboj. Ko so šli včeraj otroci iz krčevinske šole domov, je neki učenec podstavil nogo šletnemu Dragotinu Kokolju iz Košakov. Mali Dragotin je pri tem padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Kino Union. Samo tri dni, od danes srede do vključno petka prvi in najboljši film svetovnega tenorja Jana Kiepure »Mesto pesmika«. Prvovrstni, zabavni veliki film, poln prekrasnih melodij in očarljivega petja. V glavnih vlogah Jan Klepura in Brigita Helm.

Grajski kino. Do vključno nedelje večerni »Solni žarki«. Gustav Fröhlich Annabella. Krasen film, ki nam prikazuje Dunaj in Dunajčane v pravi luči veličastnosti. Nobena limonada, temveč lep, resen film z veselimi koncem. Izborna igra obeli simpatičnih igralcev, šarmantnega Gustava Fröhlicha in pa lepe Annabelle. povzdigneta film v umetniško prvovrstno delo. V predpripravi: Barberina, plesalka Sansoucia, Lil Dagover, Otto Gebühr.

Pri ludeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne Franc Jožefove grenčice, če jo popijete, vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljevanje črevesja

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Cetrtek, 9. novembra ob 20. uri: »Voda«. Red C.

Petek, 10. novembra: Zaprt.

Sobota, 11. novembra ob 20. uri: »Pop Cira in pop Spira«. Red B.

Nedelja, 13. novembra ob 15. uri: »Pastirček Peter in kralj Briljantin«. Otroška predstava. Ob 20. uri: »R. U. R.«.

»Pop Cira in pop Spira« jako zabavna Sremac-Kosarjeva komedija, ki je na mariborskem odru dosegla lep uspeh, se ponovi v soboto, 11. tm. za red B.

Premiera operete »Študentje smole«, ki jo je uglasbil Danilo Bučar, napisala pa jo je Metka Bučarjeva, bo v kratkem. Vsebinska se godi poleti na Rabu ter je izredno živahna in zabavna, glasbene točke pa so melodijozne. Opereta je lani v Ljubljani na šentjakobskem odru dosegla prav velik uspeh ter je skladatelj za uprizoritev na mariborskem odru napisal še nekaj novih glasbenih točk posebej.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespajku, utrujenosti, pobotosti, tesnobe, imamo v naravni »Franz Josefov« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Radio Ljubljana. Spored za petek 10. tm. Ob 11: šolska ura: pravljice, uganke in šale za dobro voljo, pripoveduje Komarova; 12.15 plošče; 12.45: poročila; 13: čas, plošče; 18: plošče; 18.30: predavanje Zveze kulturnih društev; 19: Sokolstvo, predava prosvetar Poharci; 19.30: izleti za nedeljo; predava dr. Andrejka; 20: prenos iz Beograda; 22: čas, poročila, radio jazz.

Klabundovo komedijo »X. Y. Z.«, ki je žela na vseh odrih preko katerih je šla, velike uspehe, bo vprizoril dramski krožek Zveze mladih intelektualcev v sredo 15. tm. ob 20. uri v Narodnem gledališču v režiji g. Maksa Furijana.

Redka lovska sreča. Pretekli torek je upokojeni major g. Ludvik Sparovic iz Maribora ustrelil na nekem dravskem otoku pri Sv. Janžu na Dravskem polju sibirskega jastreba, ki je že v severnih krajih redka ptica in ni znano, kako se je zatekel v naše kraje. Redek lovski plen je izročil g. Sparovic mariborskemu preparatorju g. Ziringerju, ki ga je razstavil v izložbenem oknu in ga bo nagačil.

Tragična smrt. Naglo se je raznesla včeraj zjutraj po študentskih vest o tragični smrti 31letnega ključavničarja drž. železnice Viljema Ribiča, stanujočega na Aleksandrovi cesti. Nesrečni mož, ki so ga mnogi poznali, si je nakopal tropično malarijo in hudo živčno bolezen, ko je služil kot vojak v južnih krajih naše države. Ker je bilo vse njegovo prizadevanje in ves trud, da bi ozdravil zama, je končno obupal nad svojim življenjem. Ko se je podala včeraj zjutraj njegova žena k izvirku, kjer je prala perilo, je Ribič poiskal vrvi in napravil konec svojemu življenju. Nič hudega sluteč se je žena po končanem delu vrnila domov in našla v sobi svojega moža obešenega. Ker ni kazal nobenih znakov življenja, so njegovo truplo po komisijskem ogledu prepeljali na študentsko pokopališče. Nesrečni mož je zapustil ženo in 9 mesecev starega otroka, s katerima globoko sočustvujejo vsi, ki so ga poznali.

Vlomilec Osojnik v naš državi. Naše varnostne oblasti so doznale, da je vlomilec France Osojnik, ki je vlomil v Petelnovo trgovino na Grajskem trgu, prekorail našo mejo in se klati neke v okolici St. Ilja. Verjetno je, da je že v rokah pravice in da ga bodo v najkrajšem času pripeljali v Maribor.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2.3 stopinje C; minimalna temperatura je znašala 2.2 stopinje C; barometer je kazal pri 15.3 stopinjah 743.6, reduciran na ničlo pa 741.8; relativna vlaga 91; od včeraj na danes je padlo 0.6 mm dežja; vreme je tiho in jasno. Vremenska napoved pravi, da bo ob jutrih padla slana, da bo vreme včinoma prehodno jasno ter da temperatura ne bo nadalje padala.

Naš državni aparat v številkah

KOLIKO IMAMO DRŽAVNIH NAMEŠČENCEV, UPOKOJENCEV IN INVALIDOV.

Zanimivi so podatki našega proračuna izdatkov za državne nameščenice, upokojenice in invalide. Iz njih je razvidno, kako močan je naš državni aparat in koliko nameščenice je v posameznih panogah. Po proračunu za leto 1933/34 je v naši državi 27 ministrov in banov, 54.796 uradnikov, 15.352 uradnih pripravnikov, 34.984 zvanikov, 11.075 slug, 38.600 kontraktualnih uradnikov in dnevničarjev, 2.255 nerazvrščenih osebja, 10.107 častnikov in vojaških uradnikov ter 39.933 podčastnikov, orožnikov in kaplarjev. Skupno šteje naš državni aparat torej 207.130 nameščenicev. Po lanskem proračunu jih je bilo 197.056 in se je torej njih število povečalo v enem letu za 10.074. To povečanje pa se pojasnjuje s tem, da so bili preje nekateri nameščenci plačani po proračunu materialnih izdatkov, letos pa so vnešeni v proračun za osebne izdatke.

Poleg omenjenih državnih nameščenicev pa je uslužbenih pri banskih upravah še 43.685 državnih nameščenicev, torej za 1.899 manj kot po prejšnjem proračunu. Precejšnje pa je tudi število državnih upokojenicev, ki jih izkazuje proračun nad 60.400. Pri glavni državni blagajni prejema svojo pokojnino 7.821 upokojenicev in znaša letni izdatek za leto 176 milijonov 300.000 Din, pri Državni hipotekarni banki prejema pokojnino 85 upokojenicev in znaša izdatek na leto zanje 948.240 Din, pri finančni upravi v Ljubljani prejema pokojnino 9.467 upokojenicev in znaša izdatek zanje Din 155.606.532, pri finančni direkciji v Zagrebu prejema pokojnino 14.468 upokojenicev in znaša izdatek zanje 242.900.000 Din, pri finančni upravi v Banjaluki 2.234 in znaša izdatek 30.100.000, v Splitu 4.262 in znaša izdatek 62.700.000 Din, v Sarajevu 4.791 in znaša izdatek Din 75.100.000, v Podgorici 4.793 in znaša

izdatek 70.800.000 Din, v Novem Sadu 6.093 in znaša izdatek 95.100.000 Din, v Nišu 3.399 in znaša izdatek 55.300.000 Din, v Skoplju 1.791 in znaša izdatek 34.000.000 Din, v Beogradu pa prejema pokojnino pri finančni upravi 1.018 upokojenicev in znaša izdatek zanje Din 21.300.000. Skupno plačajo vse blagajne našim državnim upokojenicem v enem letu eno milijardo 20 milijonov Din.

Pri naših banovinah je nameščenih 11.878 banovinskih nameščenicev, torej za 1.322 več kakor lani. Med njimi je 2.056 uradnikov, 1.056 uradniških pripravnikov, 372 zvanikov, 228 slug, 7.868 dnevničarjev in kontraktualnih uradnikov, 108 nameščenicev pa je nerazvrščenih. Poleg teh je v naši banovini 85 upokojenicev in znašajo izdatki zanje na leto 697.615 Din. Vseh banovinskih upokojenicev pa je 699, in znašajo njih pokojnine na leto 7.661.826 Din.

Močna je v naši državi tudi armada vojnih žrtev. Po podatkih 1. julija t. l. je bilo v naši državi 70.788 invalidov, katerim izplačajo na leto državne blagajne 103.490.835 Din. Na področju ljubljanske finančne direkcije je 5.234 invalidov, ki prejema skupno 9.017.722 Din invalidnine. V zagrebški jih je 11.713 in znaša izdatek zanje 17.019.000 Din, v banjaški jih je 2.112 in znaša izdatek zanje 3.069.000 Din, v splitski jih je 5.490 in znaša izdatek 8.000.000 Din, v sarajevski jih je 12.437 in znaša izdatek 16.100.000 Din, v podgoriški jih je 5.270 in znaša izdatek zanje 7.400.000 Din, v novosadski jih je 8.411 in znaša izdatek zanje 11.600.000 Din, v niški jih je 13.714 in znaša izdatek zanje 18.500.000, v skopski jih je 5.032 in znaša izdatek zanje 7.300.000 Din, v beograjski finančni direkciji pa jih je 1.375 in znaša zanje izdatek 3.600.000 Din.

položenje se je nato stopnjevalo od točke do točke. Foersterjeva »Pomladna noč« in Novakov »Morilec« sta, čeprav težki skladbi, ki ju je mešan zbor ob spremljanju klavirja presenetljivo dovršeno zapel, zelo ugajali.

Vrhunec umetniškega užitka pa je bil nastop violinskega solista g. Tarasa Poljanca, člana učiteljskega zbora društva ne šole Glasbene Matice, ki je bil deležen dolgotrajnih ovacij. Prav tako sta zadivila koncertno publiko prof. državnega konservatorija v Ljubljani g. Marjan Lipovšek, ki je spremljal na klavirju z vsem občutkom violinskega solista g. Poljanca.

Vsa mogočnost včerajšnjega koncerta pa se je izlila v celoto pri nastopu dvojne mešanega zbora z društvenim orkestrom, ki je bil pomnožen z godbeniki

naše vojaške godbe in s člani društvene učiteljskega zbora ter drugimi glasbeniki. Cerkevna Verdijeva kompozicija »Tebe Boga hvalimo« in Beethovnova »Fantazija« sta bili predvajani izpopadno in sta žela zbor in orkester veliko odobravanje. Z včerajšnjim koncertom si je mariborska Glasbena Matica spletla nov lavorjev venec.

Sokolstvo

Poziv mariborskemu Sokolstvu

Bratje in sestre! V soboto 11. t. m. ob pol 12. uri bo prišel v Maribor pevski zbor »Vardar« iz Skoplja, ki bo priredil istega dne zvečer koncert v unonski dvorani. Župna uprava opozarja ob tej priliki svoje mariborske pripadnike, da je bilo pevsko društvo »Vardar« ustanovljeno že za časa turške oblasti v Skoplju in je imelo že takrat skupno s sokolskim Sokolom, ki je bil ustanovljen leto pozneje, največ zaslug za prebujo nacionalne zavesti, čeprav sta obe društvi delovali pod težkimi pogoji v tistih nevarnih časih. Po osvobojenju pa sta šla »Vardar« in Sokol roko v roki na delo za nacionalno vzgojo našega juga. O svojem prihodu v Mariboru je pevsko društvo »Vardar« obvestilo tudi župno upravo ter zaprosilo za naklonjenost našega Sokolstva.

Da se izkaže naše sokolsko bratstvo, poziva župna uprava vse pripadnike mariborskih sokolskih edinic, da se polnoštevilno udeležijo sprejema na kolodvoru in njihovega koncerta v unonski dvorani. Bratje vaditelji in vaditeljice sokolske mladine naj ne prezrejo tega poziva in naj privedejo polnoštevilno naraščajočo otroke k sprejemu dragih gostov, ki bo v soboto ob pol 12. uri na glav. kolodvoru. Pokažimo pevcem z juga, da sta jugoslovanski sever in jug — eno! — Uprava MSŽ.

Sokol Matica. Upravni odbor ima svojo redno sejo ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. Bratje odborniki, pridite vsi in točno!

Iz župnega tajništva. Župna uprava nujno urgira proračune posameznih edinic za prihodnje leto. (Glej okrožnico župnega tajništva št. XVII/33!)

Sport

SSK Celje: SK Železničar. V nedeljo 12. t. m. se bo v Mariboru odigrala važna prvenstvena nogometna tekma, in sicer med SSK Celjem in SK Železničarjem. Železničarji, ki trenutno zasedajo predzadnje mesto v prvenstveni tabeli, bodo pač morali napeti vse sile, da premagajo agilne Celjane. Tekma se bo odigrala na igrišču SK Železničarja s pričetkom ob 14.30.

PRAVI DOMAČI IZDELEK

SK Gradjanski (Čakovec):SK Mura 3:0 (2:0). V tekmovalju za prvenstvo drugega razreda mariborskega okrožja sta se preteklo nedeljo srečala v Čakovcu SK Mura iz Murske Sobotice in SK Gradjanski. Tekma se je končala s presenetljivo zmago SK Gradjanskega. Stanje prvenstvene tabele drugega razreda je naslednje:

1. SK Svoboda	3	3	0	0	12:2	6
2. SK Gradjanski	3	2	0	1	11:6	4
3. SK Mura	3	1	0	2	4:5	2
4. SK Ptuj	3	1	0	2	6:11	2
5. SK Panonija	3	1	0	2	5:13	2
6. SK Drava	1	0	0	1	2:3	0

Tekmovalje se bo nadaljevalo v nedeljo 12. t. m. in sicer se srečajo v Mariboru SK Svoboda:SK Panonija in v Čakovcu SK Gradjanski:SK Drava.

Občni zbor kolesarske zveze bo 3. decembra t. l. v Zagrebu. Morebitne predloge in pritožbe je treba poslati najmanj 8 dni pred občnim zborom kolesarski zvezi.

Prve slovanske smuške tekme bodo začetkom meseca februarja 1934 v Zakopanah. Udeleženci so Jugoslavija, Češkoslovaška, Poljska in Bolgarija. Razpored tekmovalja bo obsegal vsa smuška tekmovalja, izvemši tek na 50 km. Istočasno bo v Zakopanah tekmovalje za poljsko državno prvenstvo.

Akademski zimski olimpiada bo od 4. do 10. februarja 1934 v St. Moritzu.

Skoki do 90 m mogoči? V Sollefteju (Švedska), kjer bodo v februarju 1934 tekme FISE, gradijo skakalnico, na kateri se bodo lahko dosegli skoki do 90 m.

Tekmovalje za evropsko veslaško prvenstvo bo prihodnje leto od 10. do 12. avgusta v Lucerni.

Koncert Glasbene Matice

Lep uspeh prve letošnje pevske prireditve.

Mariborska Glasbena Matica je priredila sinoči v veliki unonski dvorani koncert, ki je bil izredno dobro obiskan in smo med odličniki ter zastopniki raznih društev opazili tudi lavantinskega vladiko knezoškofa g. dr. Tomažiča, mestnega župana g. dr. Lipokla in druge.

Koncert je vodil in dirigiral zborovodja Glasbene Matice g. prof. Mirk. Uvodna ruska obredna pesem Nikolaieva Rimski-Korsakova »Slava«, ki jo je izvajal mešan zbor ob spremljanju g. Eme in Ubalda Vrabca na glasovirju, je napravila na poslušalce mogočen vtis. Raz-

Eugene Salmon:

V sobi groze

Na stopnišču, pred zaprtimi vrati stanovanja, sta si stali nasproti. Divje in razburjeno sta si zrl v oči.

Lift, ki je bil privedel drugo, se je z lahkim življenjem spuščal nazaj navzdol. Električna luč na stopnišču je razsvetljevala obe osebi v debelih kožuhih, ki sta stali kakor pribiti k tlu te elegantne hiše, katere stopnice so bile pokrite z mehko rdečo preprogo, pritrjeno z medenimi palčicami.

Obe ženski, obe »dami« sta govorili tiho, zelo tiho, toda z divje razburjenim glasom, iz katerega je vela jeza in sovraštvo.

»Tu niste na mestu, tatica!« je siknila prva z glasom, polnim smrtnega zaničevanja. »Pred desetimi leti ste mi ukradli mojega moža, mojo srečo, mojo slavo. Toda danes, ko je bolan, ko je v nesreči, imam edino pravico do njega jaz, njegova žena! Odstranite se!«

»Gospa!...« je zajecjala druga. Razburjene prsi so ji divje dvigale težki kožuh.

»Gospa, prenehajte mi s svojimi očitki. Vem vse in uklonim se. Toda videti ga moram in videla ga bom.«

V tem trenotku je ugasnila električna luč. Tema jima je zavezala jezike, toda

slabotna luč, ki je opalizirana prehajala skozi malo okno na stopnišču, je znova oživila njuno sovraštvo.

»Odidite, gospa,« je ponovila prva. »Odidite, rotim vas! Ukradli ste mi vse. Pustite mi ta zadnji trenotek žalosti in trpkosti. Vzeli ste mi ga, meni, njegovi ženi, v času ko je postajal mogočen znamenit mož, v času ko je bilo lepo in slavno biti v njegovi senci. Toda sedaj... Oditi, pa hitro! Pozvonim in nočem, da bi vas videli poleg mene.«

»Hočem ga videti,« je odvrnila druga. »Tudi mene je zapustil, saj dobro veste. Šele iz današnjih listov sem doznala, da je veliki minister postal žrtev strašne, nerazumljive živčne bolezni... Takoj sem prihitela kljub prošlosti, kljub sami sebi, kljub vsemu... in se ne odstranim!«

Nekaj se je zgodilo v temi. Svila je zašumela. Ti dve dami iz najboljših družbe, ki sta imeli najmanj za pol milijona draguljev in kožuhovine na sebi, sta se v svojem sovraštvu tako daleč izpozabili, da sta se hoteli pretepati pred grevcem centralne kurjave v tej elegantno opremljeni hiši; kakor da bi bili dve pocestni prodajalki.

Tu se je začel šum za zaprtimi vrati. V predsobi je nekdo prižgal elektriko in vrata so se odprla.

Velika, stara dama snežnobelih las,

odeta v črno mantiljo, se je prikazala in ju motrila.

Obraza obeh, rdeča od divje jeze in sramote, sta napol izginila v bogati kožuhovini.

Toda kljub temu je stara gospa spoznala obe pozni obiskovalki. Zdrznila se je in ju zelo čudno pogledala, skoro nezaušno, a vendar pomilujoče.

»Doma je,« je dejala. »Vstopita, obe!«

Zaprla je vrata in nemo sta stopali za njo skozi predsobo in jedilnico. Obe sta je predobro poznali sobe in njih opremo... Stara spalnica pa je bila povsem drugačna. Vse so bili odnesli iz nje: slike, opreme, zavese in obe veliki postelji. Edino v kotu je stal nizek divan. Na vrhu stropa je bila pritrjena edina električna svetilka, ki je razsvetljevala tla, pokrita z veliko rdeče in zeleno progasto debelo preprogo.

Sredi preproge je lezel po vseh štirih možak, oblečen v sivo pižamo, kakor da bi nekaj iskal po tleh.

Prva obiskovalka je stopila korak naprej in zaklicala:

»Jean, dragi moj Jean!«

Možak na vseh štirih se je ustavil in molčal, a ne da bi pogledal.

Mati, podobna kipu žalosti in sramote, je stala poleg kamina iz belega marmora in držala prst na gumbu električnega zvonca.

Strašen molk je zavladal.

Nenadoma je pa možak na tleh dvignil glavo s čisto živalsko kretnjo, za trenutek je pokazal trem ženskam svoj blazni obraz s steklenimi očmi. Iz ust so mu tekale sline.

Nato je sklonil glavo k tlu in začel pregibati čeljusti ter mleskati, kakor bi mulil velike rdeče in zelene maroge na preprogi. Obe obiskovalki, katerih sovraštvo je v trenutku izginilo, sta se v grozi umeknili k vratom. Ena je tako stiskala roke, da so ji švedske rokavice popokale v šivih.

»Jean! Dragi Jean!« sta naenkrat začeli klicati obe.

Mogočni minister, pred katerim se je nekdanj tresla vsa država, se je dvignil. Z blaznim pogledom je motril obe ženski. Opotekajoč se, je napravil dva koraka. Z rokama se je prasil po čehu, kakor bi hotel iz njega iztrgati strašno misel. Obe ženski je skoro človeško pogledal. Nato pa je stopil k materi in z žalostnim glasom dejal:

»Mama, moja mama!«

Tu pa je že zazvonil električni zvonec. Dva močna bolniška strežnika sta prihitela. Obiskovalki sta zbežali. Tiščali sta si ušesa, kajti iz sobe je prihajalo živinsko, blazno kričanje.

Med tem, ko sta strežnika na divanu kušala ukrotiti blaznika, je nemo stala ob kaminu nesrečna mati...

Marlj Skafanc

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Saj ne bi bilo slabo«, je pritrjeval profesor; »samo to je, da so si ta dekleta tako strašansko podobna druga drugi, da bi jih naposled še zamenjal. Če bi se s katero oženil, drugi dan ne bi več vedel, katera je prav za prav moja žena. Lepe pa so v resnici. To bodo gledali pri nas, če pripeljemo katero s seboj. Vsi bi tekali za nami, kakor za komedianti z opicami.«

»Ha-ha-ha-ha«, se je zasmejal inženjer. »Zares imeniten je ta Oceanopolis. Toda kaj bi razmišljala, pijava rajši! Priznati moram, da so te njihove pljache izvrstne, toda kaj, ko je najin okus ves pokvarjen z ljubljanskim cvičkom. Po vseh teh dobrotah bi se mi prav prišel vsaj kozarček dolenjskega.«

»Tudi jaz bi si ga privoščil«, je pritrjil profesor, »pa zadovoljiva se s tem kar imava.«

Počasi sta postala inženjer in profesor nenavadno židane volje. Izgubila sta se popolnoma od ostale družbe in se naposled znašla na trati pod velikim drevesom, kjer so jima mlada dekleta uslužno stregla z najboljšo pijačo. Posedla so v krogu okoli njiju in se smejala.

»Kaj se boš smejala«, je dejal Skomar najbližji, jo ujel za roko, povlekel k sebi in poljubil. Dekle se niti branilo ni. Profesor si je pa zapel ono znano:

Prej pa ne gremo dam,
da se bo delal dan,
da se bo šajnal
proti Ljublijan...

Njegov glas ni bil bogve kako prijeten, zato je njegova pesem vzbudila med dekleti še večji smeh. Ko sta ju naposled našla Astis in Sorafis, sta bila profesor in inženjer že docela omamljena od pijače, tako da sta ju morala pod roko odvesti do najbližjega dvigala podzemskih vozil. S težavo sta ju spravila v dvorec Semisa Ramisa, kjer sta legla k počitku, da se prespita in iztreznita.

Tako je bil dovršen drugi dan njunega življenja v podmorju, življenja, ki ju je bilo popolnoma prevzelo s svojo nepričakovano nenavadnostjo. Še v spanju sta sanjala o veselici v Semisovem parku, o pijači, mladih dekletih, pomlajevanju in tehničnih čudesih. Profesor je v spanju neprestano ponavljal:

»Pomladiti, da, pomladiti me morate!«

LXI.

Službujoči radiofonisti vseh postaj sveta so se nenadoma zgenili. Prisluhnili so in niso mogli verjeti. Neznani glas docela neznan postaje jim je govoril v čisti francoščini:

»Vsem radiopostajam sveta, vsem listom in vsemu človeštvu! Govorimo v imenu vlade Oceanopolisa, mesta potomcev starih Atlantov 1500 metrov pod gladino Atlantskega oceana. Pravljičica o celini Atlantidi, ki pripoveduje, da se je pred davnimi desetisočletji pogreznila na dno oceana, ni nikakršna pravljica, marveč resnica.«

Celina je zares obstojala, bila je poseljena z visoko kulturnim ljudstvom, ki je po svoji civilizaciji daleč presegalo vse tedanje narode na zemlji. Njeno središče je bil Semisiris, prestolnica vladarjev in najvišjih svečenikov solnčnega božanstva Rāja. Iz tega središča so premajali kulturne tokove vsi v Afriki in Ameriki. Stari Atlanti so dali svojo vero starim Egipčanom in kulturnim narodom stare Amerike. Piramide, ki stoje v Egiptu, Teotihuacanu in drugod, so istega izvora kakor so bile piramide, ki so se dvigale v bližini atlantske prestolnice Semisirisa. Istega izvora so bila tudi vsa svetišča.

Ko se je pa celina po strašni katastrofi, ki je zadela svet, pogreznila na dno oceana, niso bili pokončani vsi njeni pre-

bivalci. Po čudežnem naključju se je ohranila v zaprtem velikem svetišču božanstva Rāja pod goro Prihoda v središču Semisirisa skupina ljudi, katerim je njihova visoka kultura in civilizacija s sredstvi, ki so jih poznali, omogočila nadaljnje življenje. Tako je nastalo tisoč pet sto metrov globoko pod gladino Atlantskega oceana novo mesto Oceanopolis, ki je dalje čuvalo zaklade znanosti starih Atlantov. Izpopolnjevalo je svoje naprave in ustvarilo nazadnje tudi tu doli ne samo znošno, marveč celo prijetno življenje.

Po starem izročilu prvega vladarja in prvega velikega duhovna Oceanopolisa je pa bilo vsem potomcem strogo prepovedano izdati to tajno ljudem na površini zemlje. Odposlanci vlade Oceanopolisa so uničili na zemlji vsako sled za nekdanjo Atlantido. Oni so zažgali tudi slavno in znamenito knjižnico v Aleksandriji, ker je hranila v svojih papirusih natančna poročila in celo zemljevide nekdanje celine, pa tudi skrivnost obstoja nadaljnega življenja na dnu morja. Oni so natanko zasledovali tudi vse priprave za ekspedicije na dno Atlantskega oceana, ki so jih pripravljali grof de Prorok in drugi znanstveniki vse do docenta ljubljanske univerze doktorja Danila Doljana.

(Dalje prihodnjič.)

Kongres romunskih ciganov

SVETOVNA KRIZA IN NAPREDEK TEHNIKE STA HUDO UDARILA TUDI TE EDINE EVROPSKE NOMADE.

V predmestju Bukarešte so imeli te dni kongres, kakršnega menda svet še ni videl. Na prostranem trgu je vladalo živahno vrvenje. Na njem je mrgolelo mnogo razcapanih tujcev, ženske črnih las, okrašene s pestrimi trakovi, so nosile večinoma na hrbtih dojenčke, otročičke, ki so komaj mogli hoditi, so pa vodile za roke. Med njimi je bilo tudi mnogo starih cigank koščenih, zagorelih obrazov s cigaretami med škrbinami. Bližnje ulice so bile zatrpane s ciganskimi vozovi in vanje vpreženimi klju-seti. Ciganski šotori so bili polni razcapanih otrok in žensk, moški so pa hodili okrog konj. Na trgu so bili zbrani cigani iz Bukarešte in bližnjih krajev, ki so se bili zbrali na posvetovanje, kako prebroditi krizo.

Bil je kongres v pravem pomenu besede, sklican po predpisih in oblasti so ga dovolile, čeprav so dolgo oklevale. Cigani so se postavili v krog, ženske in otroci so jim sedeli pri nogah, hrušč in trušč je bil tako velik, da so si mimo-ldoči zatiskali ušesa. Kar se je dvignil star, sivolas cigan, predsednik kongresa, in začel je govoriti o ciganih. Mračna, s pravilicami prepletena je njihova zgodovina. Njihova domovina je baje Indija, ki so jo pa zapustili in zdaj že dolga stoletja blodijo po svetu. Preživljajo se kot konjski mešetariji, popravljajo kotle in brusijo škarje, ženske so pa vedeževalke ali pa prodajajo rože. Otroke pošiljajo beračti, če pa ni dosti zasluzka, vedo dobro, da je po ulicah mnogo gosli in kokoši, ki nimajo napisano na perju, čigave so. Srečnejši ciga-

ni se preživljajo kot muzikanti.

Prvič so se torej zbrali cigani na romunskih tleh na prvem kongresu, da protestirajo proti svetu, proti svoji težki usodi in proti civilizaciji, ki je njihov najhujši sovražnik. Avtomobili so ljudem gotovo zelo dobrodošli, toda cigane so pripravili ob zasluzek. Konji so postali nepotrebnosti in konjski mešetariji nimajo več zasluzka. Enako je tudi z radijem in gramofoni, ki so pripravili muzikante ob kruh. Ciganski kongres je prokel radio in gramofone. Prokel je tudi avtomobile in nikogar ni bilo na kongresu, ki bi se ne bil pridružil temu protestu.

Kar se je prigrasila k besedi stara ciganka. Zahtevala je odločno, naj oblasti aretirajo vse bele vedeževalke in hipnotizerke. To so same sleparke, kajti pravi pogled v preteklost in bodočnost je dan samo ciganom, ki imajo za seboj tisočletno preteklost. Nekateri cigani so zahtevali odstranitev emajlirane kuhinjske posode, ki je izpodrinila kotle.

Tako so protestirali cigani proti napredku našega stoletja. Nastopilo je mnogo govornikov in vsi so zahtevali zboljšanje položaja ciganov, ki vladajočo gospodarsko krizo še posebno hudo občutijo. Cigani so zahtevali, naj bi jim bile priznane večje pravice. Pravijo, da so svojega bednega življenja že siti. Na ciganskem kongresu je bila sprejeta celo resolucija, po kongresu so pa poslali cigani deputacijo k policijskemu ravnatelju.

Poljubljanje kot prometna ovira.

Policija bogatega newyorškega predmestja Bronxville je izdala naredbo, ki prepoveduje od 23. oktobra dalje bronxvillskim damam javno poljubljati moške, pa naj gre za zakonske može ali za ljubčke. Do tega drakoničnega ukrepa čuvarjev reda ni prišlo morda na protest lige za javno moralo ali zveze erotičnih abstinentk, temveč na ponovne pritožbe marljivih samcev, ki se vozijo vsako jutro iz Bronxville v svoje newyorške pisarne in podjetja, pa prihajajo

navadno prepozno v službo, ker se predolgo zamude s posiljanjem od svojih žen in prijateljic. Objemanje in poljubljanje se zavleče navadno tako dolgo, da pridejo gosposde prepozno v urad. Že večkrat se je pripetilo, da je imel zaradi objemanja ali poljubljanja na kolodvoru zamudo celo vlak. Zdaj je napravila red policija in odslej morajo avtomobili, ki vozijo potnike k vlakom v New York, ustavljati precej daleč od kolodvora, kjer policija strogo pazi na to, da opravijo dame objemanje in poljubovanje hitro.

Mali oglasi

Razno

BRITVE BRUSI
dobro in zanesljivo izvrsten brusar. J. Kokot, Wildenrainerjeva ulica 1. 4275

GOSPODARSKA JABOLKA
addajam dnevno po najnižjih cenah. Korošcova 23. skladišče. 4248

Prodaj

PRODAM HRANILNO KNJIZICO
Mestne hranilnice Din 16.000 po znatnem popustu. Naslov v upravi Večernika. 4269

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE
oddam takoj ali s 1. decembrom. Mlinska ulica 9, I. desno. 4276

Službo dobi

HIŠNIKA SPREJMEM.
Naslov v upravi lista. 4274

POSTREŽNICO
sprejem za cel dan. Vprašati v trgovini: Ivan Kvas, Aleksandrova cesta 32. 4273

Oglašuite!

Službo išče

UBOGI 15-LETNI DEČEK
gre za vajenca krojaške, pekarske ali brivske obrti. Naslov pustiti v upravi Večernika. 4271

SLUŽKINJA.
ki se razume na meščansko kuhinjo, išče mesto pri mali krščanski družini. Naslov v upravi Večernika. 4268

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
oddam, Wildenrainerjeva ulica 8, vrata 3. 4272

Zahvala

Najprisrčnejše se zahvaljujemo vsem onim, ki so se udeležili pogreba rajne Marije Mlakar, stare 48 let.

Žalujoči mož, hčerka in ostalo sorodstvo.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je naša nad vse ljubljena soproga, mati, stara mati, gospa

Eva Brečko

danes ob 6. uri za vedno zapustila.

Pogreb predrage pokojnice bo v soboto, dne 11. novembra ob 16. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju po pravoslavnem obredu.

Maribor, dne 9. novembra 1933.

4279

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Umrl nam je naš ljubljani gospod

Franc Pezdich

sreski podnačelnik v Mariboru.

Po kratkem trpljenju je v sredo, dne 8. novembra 1933 našel svoj mir in odrešenje. Mojega ljubečega soproga, odnosno dobrega brata nam bodo položili na mrtvaški oder v mariborski splošni bolnici, od koder ga bodo po blagoslovu v petek, dne 10. novembra 1933 ob 9. uri prepeljali na pokopališče v Kranj in tamkaj isti dan ob 16. uri položili k večnemu počitku.

Prosimo tihega sožalja.

Maribor, dne 9. novembra 1933.

Angela Pezdicheva, soproga; Ciril Pezdich, brat in ostalo sorodstvo.

4281